

ИП “ФОУКАЛ ПОЙНТ ИНВЕСТМЪНТС” АД

РАЗКРИВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 153 ОТ НАРЕДБА № 35 ЗА КАПИТАЛОВАТА АДЕКВАТНОСТ И ЛИКВИДНОСТ НА ИНВЕСТИЦИОННИТЕ ПОСРЕДНИЦИ

Наредба № 35 за капиталовата адекватност и ликвидност на инвестиционните посредници изисква всички инвестиционни посредници да разкриват публично информацията относно политиките, стратегиите и процесите във връзка с управлението на риска поотделно за всяка категория рискове, както и информацията относно собствения капитал, рисковите експозиции и методите за оценка на риска на посредника, най-малко веднъж годишно.

ИП „Фоукал Пойнт Инвестмънтс” АД си поставя за цел да бъде максимално прозрачно дружество, както към своите клиенти, така и към всички останали заинтересовани лица. Целта на настоящия документ е да представи обективно информацията за управлението на рисковете, съпътстващи дейността на посредника. Докладът е изготвен съгласно Вътрешните правила за управлението на риска и правилата за разкриване на информация по Наредба 35. Настоящият доклад представя информация, актуална към 31.12.2010 г.

I. Информация относно целите и политиката на инвестиционния посредник във връзка с управлението на рисковете

Политиката за анализ и управление на риска е неразделна част от общата инвестиционна политика на ИП „Фоукал Пойнт Инвестмънтс” АД.

Стратегии и процедури за управление на различни категории рискове:

1. Пазарен риск - възможността да се реализират загуби поради неблагоприятни изменения в цените на финансовите инструменти, пазарните лихвени проценти, валутни курсове и други. Компонентите на пазарния риск, разглеждани от ИП „Фоукал Пойнт Инвестмънтс” АД са:

- лихвен риск - рискът от намаляване на стойността на инвестицията в даден финансов инструмент поради изменение на нивото на лихвените проценти. Лихвен риск съществува за тези финансови инструменти, чиято доходност е обвързана с лихвен процент, като различните видове дългови инструменти и някои инструменти на паричния пазар.
- валутен риск – рискът е свързан със загуби, настъпили вследствие на промени във валутните курсове. Валутен риск съществува за всички позиции на ИП „Фоукал Пойнт Инвестмънтс” АД, които са в чуждестранна валута, различна от евро.

- ценови риск - свързан с инвестиции в акции или други дялови ценни книжа - рискът от намаляване стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неблагоприятни промени в нивата на пазарните цени. ИП „Фоукал Пойнт Инвестмънтс” АД оценява позициите в инвестиционния портфейл в съответствие с методите за разумна оценка. Съгласно тези методи ИП осигурява съответствие на прилаганата стойност за всяка позиция в портфейла с нейната текуща пазарна стойност. Стойността отчита динамичния характер на позициите в инвестиционния портфейл, изискванията за разумна обосноваване, дейността на ИП и целта на капиталовите изисквания във връзка с позициите в инвестиционния портфейл. Позициите в инвестиционния портфейл се оценяват веднъж месечно по пазарна стойност.

За минимизирането на пазарния риск инвестиционния посредник използва следните основни процедури и методи: аналитични методи за разглеждане на рисковете, които позволяват достоверното измерване на риска, оценка на основните фактори, присъщи на пазарния риск и надеждното прогнозиране на пазарната ситуация – оценка на риска на портфейла чрез стандартно отклонение; диверсификация на портфейлите. Финансовите операции пораждаат риск; с цел ограничаване на рисковите експозиции, осъществяването на финансовите операции подлежи на непрекъснато наблюдение и се установяват конкретни лимити, които да позволяват на отделните звена при инвестиционния посредник да оперират със съответната автономност и да извършват сделки на пазарите, както и се определят пределно допустимите нива по основните видове риск, с оглед да не се подлага инвестиционния посредник на неприемливи рискове.

2. Кредитен риск – отклонение от стойността на позицията в даден финансов инструмент;

Поради вероятност от неизпълнение на поети ангажименти от емитента – страна по дадена сделка, както и вероятността даден контрагент да не изпълни поети ангажименти по сключен договор, при което ще възникне отклонение от стойността на актива, съществува заплаха за печалбата и капитала на инвестиционния посредник. Посредникът ограничава тези рискове чрез диверсификация на финансовите инструменти, внимателно проучване и анализиране на кредитния риск на насрещните страни по сделки и чрез избягване на големи експозиции към едно лице или група свързани лица.

3. Операционен риск – възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително правен риск;

За ограничаване на този вид риск се провеждат системни обучения на персонала от отдела за вътрешен контрол съвместно с отдела за анализ и управление на риска.

4. Ликвиден риск - възможността от загуби от наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения.

За намаляване на този риск ИП се стреми от една страна да инвестира в ценни книжа със сравнително добра норма на ликвидност, с което да се постигнат два ефекта – постигане на коректна оценка за състоянието на активите и осигуряване на евентуален „изход“ от направената инвестиция и лесно реализиране на натрупаната доходност. От друга страна ИП се стреми да намали вероятността за възникване на неочаквани краткосрочни задължения чрез ежедневно управление и планиране на оборотните средства и паричния поток.

5. Риск от концентрация – възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към клиенти, групи свързани клиенти, клиенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

Към 31.12.2010 г. както и през цялата изминала година няма регистрирани експозиции по смисъла на глава девета от Наредба № 35. Благодарение на доброто управление от страна на ИП „Фоукал Пойнт Инвестмънтс“ АД отделните експозиции към свързани лица не са надвишавали 10% от собствения капитал (капиталовата база). При формирането на инвестиционния си портфейл ИП спазва следните ограничения:

- за финансови инструменти, приети за търговия на регулиран пазар в България и за финансови инструменти, приети за търговия на регулиран пазар в чужбина и/или тървувани извън регулиран пазар – общата пазарна стойност на всички тези позиции не може да надвишава стойността на началния капитал, изчислен съгласно изискванията на Наредба №35;
- за възникване на експозиции към отделно лице или група свързани лица – стойността ѝ не трябва да надвишава 10% от собствения капитал на ИП, изчислен съгласно изискванията на Наредба №35.
- Позициите се отчитат пред управителния орган на инвестиционния посредник като неразделна част от процеса на управление на риска в инвестиционния посредник. Наблюдението на позициите в инвестиционния портфейл се прави ежедневно.

6. Политически риск - вероятността от загуба в резултат на водената от правителството икономическа политика и евентуални промени в законодателството, оказващи влияние върху инвестиционния климат.

За намаляване на този риск екипът на отдел „Анализ и управление на риска“ при ИП „Фоукал Пойнт Инвестмънтс“ АД периодично следи кредитният рейтинг на страната чрез световно признати кредитни агенции с цел оценка на този фактор и неговото евентуално въздействие, както и готовност да предприема действия към запазване на натрупаната доходност и ограничаване на потенциалните негативни въздействия.

II. Структура и организация на звеното за управление на риска

За да отговори адекватно на изискванията на Наредба № 35 за капиталовата адекватност и ликвидност на инвестиционните посредници ИП „Фоукал Пойнт Инвестмънтс“ АД формира самостоятелен отдел за „Анализ и управление на риска“, който докладва пряко на ръководството на посредника и извършва ежедневен мониторинг на всички рискови фактори, касаещи дейността на посредника, съвместно с останалите отдели на посредника. Отделът „Анализ и управление на риска“ функционира независимо от другите отдели в посредника и се състои от един служител. Той следи и анализира ежедневно всички видове рискове и докладва пряко на членовете на Съвета на директорите. Непосредствените отговорности на този отдел са, както следва:

- Разработва и внедрява система за управление на риска в инвестиционния посредник и дава предложения за конкретните лимити;
- Изготвя и анализира ежедневните отчети за резултатите от вътрешния модел за измерване на риска и предприемането на мерки за спазване на установените ограничения, при спазване на изискванията на чл. 95 от Наредба №35;
- Извършва първоначална и текуща проверка на вътрешния модел;
- Отговаря за устройството и въвеждането на система за управление на риска на насрещната страна, включително и за началната и периодичната проверка за валидност на метода;
- Контролира целостта на входящите данни и изработва и анализира отчети, основани на изходящите данни от метода за измерване на риска на насрещната страна, включително извършва оценка на връзката между мерките за рисковите експозиции и ограниченията за кредитиране и търгуване;
- Участва в ежедневните процеси по планиране, наблюдение, управление и контрол на кредитния риск и общия рисков профил на инвестиционния посредник;
- В случай на нужда или при констатирани затруднения в работата по анализ и управление на риска или на нови по своя характер рискове за инвестиционния посредник, уведомява ръководството за нови начини за справяне с тях

Отделът „Анализ и управление на риска“ изпълнява само тези функции, посочени в Наредба № 35, а именно за анализ, наблюдение и измерване на риска.

III Обхват и характер на системите за отчет и измерване на риска

- Ежедневно наблюдение и контрол на големите експозиции в съответствие с чл. 74-82 от Наредба № 35
- Анализи и прогнози на макроикономическите показатели с цел минимизиране на тяхното отрицателно влияние. Процесът по установяването, управлението и наблюдаването на рисковете има за цел да редуцира влиянието на външните и вътрешните рискови фактори върху дейността на инвестиционния посредник, включително на рисковете произтичащи от макроикономическата среда.
- Процедурите за оценка и управление на отделните видове риск включват: идентифициране на отделните външни и вътрешни данни, факти и събития влияещи върху дейността на инвестиционния посредник; идентифициране и измерване на риска; конкретни методи за управление на всеки вид риск и основни допускания и изходни параметри за прилагането на избрания метод; наблюдаване, оценка и контрол на риска; докладване на риска.
- Методите за ограничаване на рисковите фактори имат приоритет пред методите за управление на средствата при контрола на риска. Измерването, анализирането и наблюдаването на рисковите фактори се извършва ежемесечно за инвестиционния портфейл от служителите в звеното по управление на риска при инвестиционния посредник. Оценката на риска се извършва на база на анализ на следните компоненти: основните и значими дейности при инвестиционния посредник; вида и нивото (степената) на присъщите за инвестиционния посредник рискове; адекватността на действащите контролни системи за управление на риска; обща оценка на риска.

IV. Информация относно собствения капитал и общите капиталови изисквания

Обобщена информация за условията и основните характеристики на всички елементи и съставни компоненти на собствения капитал:

Основен акционерен капитал

Към 31.12.2010 г. регистрираният акционерен капитал на Фоукал Пойнт Инвестмънтс АД възлиза на 250 хил. лв, разпределен в 250 000 броя обикновени поименни акции с право на глас с номинална стойност на акция 1 лв.

Резерви включват:

Законов резерв в размер на 62 хил.лв (към 31.12.2009г.: 62 хил.лв), създаден от разпределение на печалбата от предходни години. Средствата в тях са 24,82% от основния капитал.

Финансов резултат

Финансовия резултат от текущия период, след определяне на разходите за данъци е печалба – 10.8 хил. лв (за 2009г.: загуба 36 хил.лв).

Собственият капитал на дружеството към 31.12.2010 г. е в размер на 278.8 хил.лв. (към 31.12.2009 г. в размер на 268 хил. лв).

V. Информация относно спазването на изискванията по чл. 21 и чл. 142, ал. 3 и 4 от Наредба № 35

- Обобщена информация за методите, използвани от инвестиционния посредник за оценка на адекватността на вътрешния му капитал, необходим за извършване на текущата и бъдещата му дейност. Инвестиционния посредник използва стандартизирания подход за измерване на капиталовите изисквания за кредитния риск, пазарния риск и валутния риск. За целите на изчисляването на операционния риск се прилага метода на базисния индикатор.
- Посредникът изпълнява ежедневно изискването за покриване на кредитния риск със стойност, представляваща 8% от стойността на рисково-претеглените експозиции за кредитен риск за всеки клас експозиция, определена по чл. 107 от Наредба № 35
- Минимални капиталови изисквания, изчислени съгласно чл. 21, т. 2 и 3 от Наредба № 35 за позиционен риск, кредитен риск на насрещната страна, големите експозиции, валутен риск, стоков риск и операционен риск.
  1. Позиционен риск - Капиталовото изискване за позиционния риск на акции се състои от два компонента – общ риск и специфичен риск, за които капиталовото изискване е съответно 8% и 4%. Капиталовото изискване за позициите в предприятия за колективно инвестиране е в размер на 32% от съответната позиция.
  2. Кредитният риск се изчислява по стандартизирания метод като се прилага 8% рисково тегло върху рисково претеглената експозиция (вземане).
  3. Големи експозиции са такива експозиции на ИП към клиент или свързани клиенти, които превишават стойността от 10% от капиталовата база.

Посредникът отговаря на капиталовите изисквания заложи в Наредба № 35 като осигурява покритие в размер на 1017% над всички рискови експозиции.

VI. Информация във връзка с експозицията към кредитния риск на насрещната страна, определен съгласно раздел I от приложение № 3 от Наредба № 35

Към 31.12.2010 г. дружеството няма сключени сделки с деривативни инструменти, репосделки по предоставяне или получаване в заем на ценни книжа или стоки, сделки с удължен сетълмент и маржин сделки и не е начислявало капиталови изисквания съгласно изискванията на Раздел II от Глава седма на Наредба № 35.

VII. Информация относно експозицията за кредитен риск и риск от разсейване

Към 31.12.2010 г. инвестиционният посредник няма просрочени позиции и позиции с понижено кредитно качество. Просрочени позиции са всички позиции с неизплатено задължение на датата на договорения падеж. Позиции с понижено кредитно качество са всички просрочени позиции и всички позиции с понижен кредитен рейтинг или доверие към съответния контрагент или емитент.

VIII. Информация за всеки клас експозиция, определен в чл. 107 от Наредба № 35

Инвестиционният посредник приписва 100% рисково тегло на краткосрочните си експозиции към институции и търговски предприятия. Нетекущите материални активи на инвестиционния посредник получават 100% рисково тегло според разпоредбите на т.1.16.1 от Приложение № 4 към Глава дванадесета, раздел I от Наредба № 35. Собственият капитал на ИП „Фоукал Пойнт Инвестмънтс“ АД се намалява с балансовата стойност на нетекущите нематериални активи както и със стойността на акциите на БФБ, включени като дългосрочна инвестиция.

IX. Информация за капиталовите изисквания за всеки риск съгласно чл. 21, т. 2 и 3 от Наредба № 35:

Капиталовите изисквания за кредитен риск, кредитен риск на насрещната страна, риск от разсейване и сетълмент риск при свободни доставки е 8% от рисково претеглените експозиции. При прилагане на метода на базисния индикатор инвестиционният посредник изчислява капиталови изисквания за операционен риск, равни на 15% от базисния индикатор.

X. Информация за операционния риск

ИП „Фоукал Пойнт Инвестмънтс“ АД изчислява капиталовите изисквания за операционен риск съгласно стандартизирания метод на Наредба № 35, равни на 15% от базисния индикатор.

XI. Общи капиталови изисквания

КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ 29 051, 33964

ОБЩИ КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА КРЕДИТЕН РИСК, КРЕДИТЕН РИСК НА НАСРЕЩНАТА СТРАНА, РИСК ОТ РАЗСЕЙВАНЕ И СЕТЪЛМЕНТ РИСК ПРИ СВОБОДНИ ДОСТАВКИ: 4 963, 33964

Стандартизиран подход (SA): 4 963, 33964

Класове експозиции по стандартизирания подход с изключение на секюритизиращи позиции: 4 963, 33964

Експозиции към регионални или местни органи: 59,30384

Експозиции на дребно: 1 634, 0838

Други позиции: **3 269, 952**

ОБЩИ КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОПЕРАЦИОНЕН РИСК: **24 088**

Подход на базисния индикатор **24 088**

Превишение (+) / недостиг (-) на собствения капитал: **219 087, 6404**

От представения доклад е видно, че ИП „Фоукал Пойнт Инвестмънтс” АД разполага с достатъчно собствени средства за покриване на рисковете, възникващи в резултат на извършване на дейността му.